

Derzhavnoi kaznacheiskoi sluzhby Ukrainy], available at : <http://www.treasury.gov.ua/main/uk/doccatalog/list?currDir=146477>

Рецензент: Швабій К. І., д.е.н., професор, в.о. директора навчально-наукового інституту економіки, оподаткування та митної справи Національного університету ДПС України

22.06.2015

УДК 65.012.34

Іванова Марина

ПАРАДИГМА ЯК МОДЕЛЬ ДОСЛІДЖЕННЯ РОЗВИТКУ ЛОГІСТИКИ

Дана стаття досліджує становлення й розвиток парадигм логістики, використовуючи історичний метод, що базується на генезі явищ та об'єктів. Відсутність уніфікації термінології призвело до значних протиріч при застосуванні базових дефініцій логістики. При цьому було виявлено наявність чотирьох основних парадигм: аналітичної (класичної), інформаційно-технологічної, постачально-збутової (маркетингової) та інтегральної. Цим етапам розвитку парадигм відповідають чотири рівні інтеграції: низький, локальний, середній і високий. Для пояснення особливостей управління ланцюгами поставок (SCM) науковцями були введені інтегруючі парадигми логістики: функціональна, ресурсна (для логістики) та інноваційна (для управління ланцюгом постачань). Автором доведено, що формування сучасної логістичної парадигми повинно базуватися на «дисциплінарній матриці». Дослідивши погляди значної кількості науковців, визначено, що управління ланцюгами постачань необхідно вважати сучасною парадигмою логістики, оскільки ця система знань і цінностей у найближчому майбутньому буде визначати пріоритети у виборі цілей та засобів їх досягнення.

Ключові слова: логістика, парадигма, інтеграція, управління ланцюгами поставок, «дисциплінарна матриця».

ПАРАДИГМА КАК МОДЕЛЬ ИССЛЕДОВАНИЯ РАЗВИТИЯ ЛОГИСТИКИ

Данная статья посвящена становлению и развитию парадигм логистики, используя исторический метод, основанный на генезисе явлений и объектов. Отсутствие унификации терминологии привело к серьезным противоречиям при применении базовых дефиниций логистики. При этом было выявлено наличие четырех основных парадигм: аналитической (классической), информационно-технологической, снабженческо-сбытовой (маркетинговой) и интегральной. Этим этапам развития парадигм соответствуют четыре уровня интеграции: низкий, локальный, средний и высокий. Для объяснения особенностей управления цепочками поставок (SCM) учеными были введены интегрирующие парадигмы логистики: функциональная, ресурсная (для логистики) и инновационная (для управления цепью поставок). Автором доказано, что формирование современной логистической парадигмы должно базироваться на «дисциплинарной матрице». Рассмотрев мнения значительного количества ученых, определено, что управление цепями поставок необходимо считать современной парадигмой логистики, поскольку эта система знаний и ценностей в ближайшем будущем будет определять приоритеты в выборе целей и средств их достижения.

Ключевые слова: логистика, парадигма, интеграция, управление цепочками поставок, «дисциплинарная матрица».

PARADIGM AS A MODEL OF THE DEVELOPMENT OF LOGISTICS

This article explores the formation and development of logistics paradigms, using the historical method based on the genesis of phenomena and objects. The lack of the terminology unification has led to significant contradictions in the use of the basic definitions in logistics. It has been found that there exist four major paradigms: analytical (classical) paradigm, IT paradigm, supply and sales (marketing) paradigm and integrated paradigm. These stages of paradigm development correspond to four levels of integration, i.e. low, local, medium and high. To explain the characteristics of supply chain management (SCM), scientists introduced

integrating logistics paradigms, such as functional, resource (for logistics) and innovation (for supply chain management) paradigms. The author has proved that the formation of the present-day logistics paradigm should be based on the "disciplinary matrix". Having examined the views of a number of scientists, the author states that the supply chain management should be regarded as the contemporary paradigm of logistics, because in the near future this system of knowledge and values will determine priorities in the choice of goals and means of achieving them.

Keywords: logistics, paradigm, integration, supply chain management, "disciplinary matrix".

Постановка проблеми. Незважаючи на значну кількість досліджень, що присвячені розвитку парадигм у логістиці, залишається невирішеним питання щодо уніфікації термінології, яка повинна бути загальною для певної наукової спільноти методологічною моделлю пізнання. Саме значна розбіжність між економістами в назві і наповненні існуючих парадигм, вимагає від сучасних науковців обґрунтування сучасної парадигми, спираючись на «дисциплінарну матрицю» Т.С. Куна.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням змін парадигм у логістиці присвячена значна кількість робіт як українських (М.Ф. Зайлик, О.А. Курносова-Юркова, Є.В. Крикавський, Г.Ю. Кучерук, Н.Р. Струк), так і російських науковців (Н.А. Адамов, Ф.Д. Венде, Н.В. Рогожкина, В.І. Сергєєв, Є.А. Дорофєєва, Т.Н. Скоробогатова).

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. На сьогодні, під парадигмою (дисциплінарною матрицею) розуміють загальну для певної наукової спільноти методологічну модель пізнання або, за словами Т. Куна, «визнані всіма наукові досягнення, які впродовж певного часу дають науковому товариству модель постановки проблем та їх вирішення» [1, с. 11]. У цьому контексті, розвиток науки як усе більш глибоке пізнання істини здійснюється за допомогою загальноприйнятої парадигми, тобто практикованих форм, методів і способів дослідження дійсності. Тим самим парадигма поєднує в собі теорію і методологію; є теорією спрямованою на подальший приріст знання та його практичного застосування. За П.М. Петровським до її структурних елементів належать концепція,

мотив, мета, метод, ресурс, засіб, спосіб дії [2].

При формуванні парадигми логістики необхідно дотримуватися формально-логічного підходу, який фіксує абстрактне значення методологічної моделі та такі типові її елементи як ідея чи концепція, мотив, мета та засоби (методи й ресурси) досягнення результату. Але основні суперечки виникають через відсутність уніфікації термінології, що використовується вченими-економістами при застосуванні базових дефініцій логістики. Це, у свою чергу, впливає на подальший розвиток цієї науки та формування загальноприйнятої парадигми.

Ціллю статті є проведення комплексного теоретико-історичний аналізу становлення й розвитку парадигм логістики, використовуючи історичний метод, що досліджує генезу явищ та об'єктів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сучасні вчені-економісти наполягають на існуванні чотирьох парадигм, які тісно пов'язані з чотирма етапами розвитку логістики, порівняння яких наведено у таблиці 1 [3; 4; 5; 6, с. 55-56; 7, с. 394; 8, с. 372-374].

Таблиця 1

Характеристика парадигм логістики
(удосконалено автором за [3; 5; 8, с.372-374])

Назва 1	Характеристика 2	Умови застосування 3
Аналітична (класична) парадигма	аналізує особливості матеріальних потоків у виробничій діяльності господарюючого суб'єкта, а також пошук оптимальних управлінських рішень; відображає класичний підхід до управління матеріальними потоками у сферах виробництва та обігу на основі застосування методів системного аналізу, теорії дослідження операцій, кібернетичного підходу і прогностики; передбачає, що об'єкт логістики може бути змодельований та вивчений засобами загальної теорії систем; проблеми управління системою та її складовими елементами і підсистемами можна і належить вивчати відповідними методами кібернетики; проблеми вибору і прийняття рішень підсистемою регулювання та управління зумовлюють потребу в застосуванні методів теорії дослідження операцій	1) наявність значного масиву вихідної інформації (статистичних даних); 2) запропонована економіко-математична модель повинна враховувати специфіку логістичної діяльності підприємства, що досліджується; 3) прийняття управлінських рішень базується на складних алгоритмах

1	2	3
Інформаційно-технологічна парадигма	<p>чітка інформаційна формалізація складових частин логістичного процесу при комплексній підтримці процесу прийняття управлінських рішень; відображає тенденцію до перенесення акценту з технологічних на управлінські аспекти та орієнтується на можливості використання комп'ютерної техніки і стандартних програмних продуктів для вирішення окремих проблем оптимізації руху матеріального потоку; теоретичною основою є системний підхід, який застосовується як для моделювання самих логістичних об'єктів, так і для синтезу систем інформаційно-комп'ютерної підтримки.</p> <p>Основні стратегії логістичного управління полягають в автоматизації тривіальних задач і використанні інформаційно-комп'ютерної підтримки для вирішення складних логістичних завдань. Практичним прикладом використання парадигми є системи MRP (Material Requirements Planning – Планування матеріальних потреб), MRPII (Manufacturing Resource Planning – планування виробничих ресурсів), ERP (Enterprise Resource Planning – Планування ресурсів підприємства), DRP (Distribution Requirements Planning – Планування збутових потреб), DRPII (Distribution Resource Planning – Планування збутових ресурсів), що використовуються у внутрішньо фірмовому плануванні й управлінні запасами та закупками матеріальних ресурсів, а також постачанні готової продукції споживачам</p>	<p>1) застосування системного підходу при моделюванні логістичних об'єктів з відповідною інформаційно-комп'ютерною підтримкою;</p> <p>2) чіткий розподіл обов'язків працівників за адміністративними функціями;</p> <p>3) наявність потужної комп'ютерної підтримки обробки вхідної інформації та надання адекватних рішень</p>
Постачально-збутова (маркетингова) парадигма	<p>побудова раціонального логістичного ланцюга, заснованого на постачально-збутовій стратегії господарюючого суб'єкта; основна увага зосереджена на маркетинговому забезпеченні побудови системи управління матеріальними потоками.</p> <p>Науковою базою даної парадигми є економічні і соціальні дисципліни (економіка і організація виробництва, управління персоналом і якістю продукції, маркетинг тощо), а математичною основою – теорія вірогідності, математична статистика.</p> <p>Прикладами використання маркетингової парадигми є LRP-система</p>	<p>1) фахівці повинні розуміти проблеми всього підприємства в цілому і враховувати, що ухвалення рішень в одній галузі логістичної системи може впливати на систему в цілому;</p> <p>2) тісний взаємозв'язок з обслуговуванням споживачів, врахування пропозиції продукту на ринку при задалегідь</p>

1	2	3
	(Logistics Requirements Planning – Планування логістичних потреб) – система контролю вхідних, внутрішніх і вихідних матеріальних потоків на рівні фірми, територіально-виробничих об'єднань і макрологістичних структур; система «Supply Chain Management System» (система управління логістичним ланцюгом)	визначених витратах і параметрах обслуговування (наявність ринкових аспектів у логістичних системах підприємства); 3) тісний взаємозв'язок між процесами складування, продажу і надання послуг [10, с. 53-54]
Інтегральна парадигма	організація системи логістики на основі системної інтеграції всіх етапів руху матеріальних, а також інших (фінансових, інформаційних, кадрових тощо) потоків; узгоджена взаємодія підприємств – учасників логістичного ланцюга, які є відносно автономними, але взаємопов'язаними матеріальним потоком та центрами логістичної активності, що взаємодіють у межах цілісної економічної системи, створеної для задоволення потреб кінцевого споживача. Прикладом таких функцій є JIT (Just-in-time – система точно в строк), Lean production («ощадливе» виробництво»). Практичне застосування даної парадигми характеризується створенням логістичної системи ISCIS (Integrated Supply Chain Information System) – інтегрованої інформаційної системи, що обслуговує логістичний канал, реалізує інтегровану координацію логістичних систем і ланок на мікро- і макrorівнях як по матеріальних, так і по інформаційних потоках за допомогою онлайнового режиму обробки повідомлень в телекомунікаційних мережах; синтезом макрологістичних структур світової мережі центрів торгівлі (Trade Point)	1) розуміння механізмів ринку і логістики як стратегічного елементу в реалізації конкурентних переваг підприємства; 2) достатньо широкі перспективи інтеграції між логістичними партнерами, розвиток нових організаційних (структурних) відносин; 3) технологічні можливості, зокрема, в галузі гнучких автоматизованих виробництв та інформаційно-комп'ютерних технологій, радикальна зміна і відкриття нових горизонтів контролю і логістичного управління в усіх сферах виробництва і споживання продукції [4]

Науковці, основним об'єктом дослідження яких є логістика як сервісний вид економічної діяльності підприємств, наполягають на існуванні п'ятої сервісної парадигми, що характеризується дуже високим ступенем інтеграції, спрямованої на задоволення виробничих і суспільних потреб. При цьому управління здійснюється відповідно до концепції логістики, що одержала назву «логістика сервісного

відгуку», – процес координації логістичних операцій, необхідних для надання послуг найбільш ефективним способом відносно витрат і задоволення запитів споживачів, а логістичний сервіс розглядається як основний некапіталомісткий інструмент підвищення конкурентоспроможності підприємств [9, с. 76]. Т.Н. Скоробогатова, у свою чергу, додає, що сучасна інтегральна парадигма передує новому (п'ятому) етапу розвитку логістики – глобалізації, коли на тлі охоплення логістикою різних сфер діяльності відбувається взаємопроникнення різних логістичних напрямків, а об'єктом застосування логістики стає сфера послуг [7, с. 394].

Значна кількість дослідників наполягає, що наведеним у таблиці 1 етапам розвитку парадигм відповідають чотири рівні інтеграції: низький, локальний, середній і високий [6, с. 55; 11, с. 467; 12, с. 96-97], характеристика яких наведена у таблиці 2.

Таблиця 2

Характеристика підприємств за рівнем інтеграції
(удосконалено за [6, с. 55; 11, с. 467; 12, с. 96-97])

Рівень інтеграції	Характеристика підприємств
1	2
Низький	Функціонування підприємства характеризується хаотичністю й відсутністю стабільного зовнішнього середовища. Процеси всередині підприємства не пов'язані між собою, результати діяльності непередбачувані, тобто не мають ні якісної, ні тим більш, точної кількісної оцінки. Наявний дисбаланс маркетингових, виробничих і фінансових цілей підприємства. Якість продукції має випадковий характер і напряму залежить від здатності, вмінь та навичок окремих співробітників. Застосування логістичних систем обмежено внутрівиробничими системами безпосередньо виробництва і складування готової продукції
Локальний	Функціонування підприємства характеризується нестабільними умовами виробництва, прогнозування попиту на основі власних статистичних даних без врахування впливу нестабільної поведінки постачальників і споживачів. Достатньо керований рух матеріальних і інформаційних потоків лише у сфері виробництва та фізичного розподілу. Сформована система якісної і кількісної оцінки процесів всередині підприємства. Виробничі і фінансові цілі чітко пов'язані, встановлюються і вирішуються конкретні маркетингові задачі. Використання системного підходу до управління якістю продукції. Застосування логістичних систем охоплює виробництво, складування та збут
Середній	Підприємства характеризуються стабільними умовами виробництва, прогнозуванням попиту з високим ступенем визначеності, добре налагодженими і стабільними зв'язками з постачальниками і споживачами. Спрямовує і контролює рух матеріальних і інформаційних потоків від постачальника до споживача. Бізнес-процеси стандартизовані, об'єднані у єдиний інформаційний потік і адаптовані до умов зовнішнього середовища.

1	2
	Стратегічні і оперативні плани взаємопов'язані. Існує можливість проведення аналізу за основними аспектами управлінської діяльності. Пріоритет в діяльності підприємства переміщується у бік заходів, що підвищують якість продукції, послуг і управління та скороченню витрат. Якість продукції, що випускається, відповідає фактичним вимогам ринку.
Високий	Підприємства характеризує можливість управляти якістю процесів за всім ланцюгом, включаючи постачання, виробництво, збут і обслуговування. Має стабільне логістичне оточення. Бізнес-процеси економічні, гнучкі й синхронізуються з діяльністю покупців. Підприємство орієнтовано на виробництво продукції високої якості за менший час при мінімальних витратах і високому залученні персоналу. Свою діяльність підприємство фокусує на ринковій активності, а не виробничій діяльності, утворюючи продукт, що задовольняє різноманітні вимоги споживачів і отримуючи стійку конкурентну перевагу. Застосовуються логістичні системи, що характеризуються максимальною інтеграцією всіх логістичних активностей, збалансованістю і синхронністю всіх процесів підприємства. Застосування логістичних систем охоплює маркетинг, виробництво, закупівлю та збут

Російські науковці В.І. Сергєєв, Є.А. Дорофєєва [14, с. 9], Ю.Г. Кузменко, О.Б. Левіна й А.В. Шмідт [15, с. 149] та українські – Л.В. Фролова [13, с. 58] й В.Г. Алькема [16, с. 9] розглядають три логістичні парадигми: функціональну, ресурсну та інноваційну. Однак, російський науковець Ф.Д. Венде доводить, що з 50-х років минулого століття загальноприйнятим і несуперечливим фактом був розвиток логістики у вигляді зміни чотирьох вже розглянутих парадигм – аналітичної, інформаційно-технологічної, маркетингової та інтегральної, а «для пояснення феномена управління ланцюгами поставок (SCM) довелося «вигадувати» інтегруючі парадигми логістики: функціональну, ресурсну (для логістики) та інноваційну (для управління ланцюгом постачань)» [17]

Застосовуючи «дисциплінарну матрицю» Т.С. Куна [1, с. 237-238] з метою використання науковцями термінології, що не викликає сумнівів і суперечностей, Ф.Д. Венде [17] та С.А. Уваров [18, с.73] стверджують, що парадигмальний погляд на розвиток логістики та формалізація парадигм логістики на основі дисциплінарної матриці Т.С. Куна пояснює появу та особливості управління ланцюгами постачань як сучасної парадигми логістики і дозволяє заглянути в логістику «завтра».

За С.А. Уваровим сучасна підприємницька парадигма – управління ланцюгами постачань – орієнтована на інтегрування

ключових бізнес-процесів, що здійснює цілепокладання, виходячи з потреб кінцевого користувача і об'єднуюча відношення «постачальники – фокусна компанія – споживачі» у процесі створення та реалізації товарів відповідно до вимог ринку [18, с. 73]. Спочатку, в рамках загально відомих парадигм логістики в якості обмежень виступали відомі «6R» (вимоги за характеристиками базового потоку товарно-матеріальних цінностей: потрібний товар, необхідної кількості тощо), на підставі яких формувалися альтернативні варіанти логістичних рішень, серед яких оптимальний варіант обирався за мінімумом витрат (цільова функція). При оптимізації господарських рішень за моделлю SCM в якості цільової функції виступає «цінність» (господарський результат, одержуваний на основі збільшення конкурентоспроможної ціни і зниження логістичних витрат), максимум якої визначає оптимальний варіант вирішення серед альтернатив, що задовольняють вимогам наявних інвестицій [17]. Удосконалене бачення формалізованої уяви представлення парадигм логістики, що запропоновано Ф.Д. Венде, наведене у таблиці 3.

Таблиця 3

Формалізоване представлення парадигм логістики
(удосконалено за Ф.Д. Венде) [17]

Парадигма логістики	Фактори НТП	Методи й моделі	Методологічні підходи	Цілі, цінності, завдання, приписи, дозволені й заборонені форми вживання елементів парадигми
1	2	3	4	5
Аналітична	Методи дослідження операцій	Економіко-математичні моделі	Системний підхід Системно-операційний підхід (СОП)	Цілеспрямована діяльність. Синергетика, емержентність Проектна ефективність
Інформаційно-технологічна	Комп'ютеризація, ринок продавця	Комп'ютеризовані процедури і модулі областей логістики. Карти «цінності» та логістичні витрати	RP (Requirements / resource planning) – планування потреб / ресурсів	Основне виробництво, врахування очікуваного попиту. Ієрархічність, інтеграція, інтерактивність
			LM (Lean Manufacturing) – «ощадливе» виробництво	Основне виробництво; створення значної кількості різних моделей продукції за умов відсутності достатнього рівня попиту

1	2	3	4	5
Маркетингова	Ринок споживача	CRM (Customer Relationship Management) – управління взаємовідносинами з клієнтами	DDT (Demand-driven Techniques / Logistics) – логістика, орієнтована на попит	Регулювання рівня страхових запасів; швидке реагування на зміну споживчого попиту; безперервне поповнення запасів; автоматичне поповнення запасів
Інтегральна	Глобалізація фінансових і транспортних потоків	Міжфункціональна міжорганізаційна і міжчасова інтеграція	APS (Advanced Planning Systems) – системи розширеного планування	Пряме і зворотне планування; багаторівнева агрегація / хвильове згладжування для всебічного прогнозування; врахування життєвого циклу продукту; необмежене число алгоритмів і параметрів розрахунку поповнення запасів
Управління ланцюгами постачань	Електронізація документообігу, нормативно-правове поле	SCOR-модель, збалансована система показників BSC / CCP, SWOT-аналіз	Документарно-операційний парадигмальний документарно-операційний підхід	Господарська діяльність. Нормативне правове поле транспортної та інформаційної логістики. «Цінність» і логістичні витрати в управлінні ланцюгами поставок
«Інтелектуальний» ланцюг постачань	Автоматична ідентифікація, високошвидкісний мобільний зв'язок	Моделі автоматичної реєстрації логістичних операцій	Управлінський VCV-підхід (Value Chain Visibility) (візуалізація «цінності» в ланцюгу постачання)	Легітимність «цінності» (доданої вартості і логістичних витрат) в управлінні інтелектуальними ланцюгами поставок
			Технологічний RCV-підхід (Readiness Chain Visibility) (візуалізація готовності в ланцюгу постачання)	Автоматична реєстрація розподілених логістичних операцій. Глобально розподілена господарська діяльність

Висновки і перспективи подальших досліджень.

Дослідивши погляди значної кількості науковців, слід зазначити, що управління ланцюгами постачань необхідно вважати сучасною

парадигмою логістики, оскільки ця система знань і цінностей у найближчому майбутньому буде визначати пріоритети у виборі цілей та засобів їх досягнення. Подальші дослідження повинні бути спрямовані на встановлення сучасних структурних елементів цієї парадигми – концепцій, методів, наявних ресурсів, цілей та засобів їх досягнення.

Література

1. Кун Т. Структура научных революций/ Т. Кун ; [пер. с англ. И.З. Налетова]. – М.: Прогресс, 1975. – 278 с.
2. Петровський П.М. Парадигма як модель дослідження суспільно-владних відносин [Електронний ресурс] / П.М. Петровський. // Державне будівництво. – 2008. – № 2. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/DeBu_2008_2_58.pdf (дата звернення: 19.08.2015).
3. Адамов Н.А. Современные парадигмы, методы и цели логистики как научного направления [Електронний ресурс] / Н.А. Адамов // Российский экономический интернет-журнал. – 2014. – № 1. Режим доступу: <http://e-rej.ru/upload/iblock/f25/f252057c1ed55634b10a7bc5c362de96.pdf> (дата звернення: 13.07.2015).
4. Зяйлик М. Парадигма і наукова база логістичного управління [Електронний ресурс] / М. Зяйлик, О. Вівчар // Соціально-економічні проблеми і держава. – 2011. – Вип. 1 (4). – Режим доступу: <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2011/11zmfblm.pdf> (дата звернення: 31.08.2015).
5. Кучерук Г.Ю. Інноваційно-логістична парадигма управління якістю транспортних послуг [Електронний ресурс] / Г.Ю. Кучерук // Ефективна економіка. – 2012. – №6. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=1193> (дата звернення: 21.08.2015).
6. Рогожкина Н. Микрологистические системы на предприятиях. Выбор и особенности внедрения / Н. Рогожкина // Логинфо.ру. – 2007. – № 5. – С. 54-61.
7. Скоробогатова Т.Н. Традиционная и сервисная логистика: разграничение и взаимопроникновение / Т.Н. Скоробогатова // Фундаментальные исследования. – 2014. – №11. – С. 393-398.

8. Струк Н. Парадигма логістики як методологічна основа управління логістичною діяльністю / Н. Струк // Вісник Львівського національного аграрного університету. Сер : Економіка АПК. – 2013. – № 20(1). – С. 372-375.

9. Курносова-Юркова О.А. Современные информационные технологии в системе логистического сервиса предприятий / О.А. Курносова-Юркова // Вісник Дніпропетровського університету. Сер.: Економіка. – 2014. – Т. 22, вип. 8(1). – С. 73-83.

10. Крикавський Є.В. Інтеграція маркетингу і логістики в системі менеджменту / Є.В. Крикавський // Вісник Державного університету «Львівська політехніка». – 2000. – № 416. – С. 52–62.

11. Paggel M. Understanding the factors that enable and inhibit the integration of operations, purchasing and logistics / Mark Paggel // Journal of Operations Management. – 2004 – No. 22. – pp. 459-487.

12. Посилкіна О.В. Діагностика потенціалу внутрішньологістичної інтеграції процесів на вітчизняних фармацевтичних підприємствах / О.В. Посилкіна, А.Г. Хромих // Фармаком. – 2013. – №3. – С. 90-98.

13. Фролова Л.В. Логістичне управління підприємством: теоретико-методологічні аспекти / Л.В. Фролова: монографія. – Донецьк: Дон ДУЕТ ім. М. Туган-Барановського, 2004. – 261 с.

14. Сергеев В.И., Дорофеева Е.А. Терминологические аспекты понятия «устойчивости» цепей поставок в фокусе логистической интеграции / В.И. Сергеев, Е.А. Дорофеева // Логистика и управление цепями поставок. – 2010. – №3 – С. 8-27.

15. Кузменко Ю.Г., Левина А.Б., Шмидт А.В. Генезис и современное состояние логистической интеграции в условиях глобализации экономики / Ю.Г. Кузменко, А.Б. Левина, А.В. Шмидт // Вестник Южно-Уральского государственного университета. Серия: Экономика и менеджмент. – 2014. – Т. 8. – № 3. – С. 148-161.

16. Алькема В.Г. Логістична концепція в розвитку економічної безпеки сучасних мікроекономічних систем / В.Г. Алькема // Науковий журнал «Логістична: теорія та практика» Луцького національного технічного університету. – 2011. – №1. – С. 4-11.

17. Венде Ф.Д. Особенности методологического подхода в управлении цепями поставок [Электронный ресурс] / Ф.Д. Венде // Электронный научный журнал «Автомобиль. Дорога.

Инфраструктура». – 2015. – № 1(3) – Режим доступа до журн.: www.adi-madi.ru/index.php/madi/article/download/109/pdf_64 (дата звернення: 03.09.2015).

18. Уваров С.А. Стратегические аспекты развития цепей поставок / С.А. Уваров // Инновационные технологии в логистике и управлении цепями поставок: Сборник научных статей; Изд-во Эс-Си-Эм Консалтинг – Москва, 2015. – С. 73-80.

1. Kun T. Struktura nauchnyih revolyutsiy/ Т. Kun ; [per. s angl. I.Z. Naletova]. – М.: Progress, 1975. – 278 s.

2. Petrovskiy P.M. Paradigma yak model doslidzhennya suspilno-vladnih vldnosin [Elektronnyy resurs] / P.M. Petrovskiy. // Derzhavne budivnitstvo. – 2008. – № 2. – Rezhim dostupu: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/DeBu_2008_2_58.pdf (data zvernennya: 19.08.2015).

3. Adamov N.A. Sovremennyye paradigmy, metody i tseli logistiki kak nauchnogo napravleniya [Elektronnyy resurs] / N.A. Adamov // Rossiyskiy ekonomicheskyy internet-zhurnal. – 2014. – № 1. Rezhim dostupu: <http://e-rej.ru/upload/iblock/f25/f252057c1ed55634b10a7bc5c362de96.pdf> (data zvernennya: 13.07.2015).

4. Zyajly`k M. Parady`gma i naukova baza logisty`chnogo upravlinnya [Elektronny`j resurs] / M. Zyajly`k, O. Vivchar // Social`no-ekonomichni problemy` i derzhava. – 2011. – Vy`p. 1 (4). – Rezhym dostupu: <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2011/11zmfblm.pdf> (data zvernennya: 31.08.2015).

5. Kucheruk G.Yu. Innovacijno-logisty`chna parady`gma upravlinnya yakisty`x transportny`x poslug [Elektronny`j resurs] / G.Yu. Kucheruk // Efekty`vna ekonomika. – 2012. – №6. – Rezhym dostupu: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1193> (data zvernennya: 21.08.2015).

6. Rogozhkina N. Mikrologisticheskie sistemyi na predpriyatiyah. Vyibor i osobennosti vnedreniya / N. Rogozhkina // Loginfo.ru. – 2007. – № 5. – С. 54-61.

7. Skorobogatova T.N. Traditsionnaya i servisnaya logistika: razgranichenie i vzaimoproniknovenie / T.N. Skorobogatova // Fundamentalnyie issledovaniya. – 2014. – №11. – S. 393-398.

8. Struk N. Parady`gma logisty`ky` yak metodologichna osnova

upravlinnya logistychnoyu diyalnistyu / N. Struk // Visnyk L'vivskogo nacional'nogo agrarnogo universytetu. Ser : Ekonomika APK. – 2013. – № 20(1). – S. 372-375.

9. Kurnosova-Yurkova O.A. Sovremennyye informatsionnyie tehnologii v sisteme logisticheskogo servisa predpriyatiy / O.A. Kurnosova-Yurkova // Visnyk Dnipropetrovs'kogo universytetu. Ser.: Ekonomika. – 2014. – T. 22, vy'p. 8(1). – S. 73-83.

10. Krykavskyy Ye.V. Integraciya marketyngu i logistyky v sy'stemi menedzhmentu / Ye.V. Krykavskyy // Visnyk Derzhavnogo universytetu «L'vivska politexnika». – 2000. – № 416. – S. 52–62.

11. Paggel M. Understanding the factors that enable and inhibit the integration of operations, purchasing and logistics / Mark Paggel // Journal of Operations Management. – 2004 – No. 22. – pp. 459-487.

12. Posylkina O.V. Diagnostyka potencialu vnutrishnologistychnoyi integraciyi procesiv na vitchyznyanyx farmacevtychnyx pidpryyemstvax / O.V. Posylkina, A.G. Xromyx // Farmakom. – 2013. – №3. – S. 90-98.

13. Frolova L.V. Logistychno upravlinnya pidpryyemstvom: teoretyko-metodologichni aspekty / L.V. Frolova: monografiya. – Donecz'k: Don DUET im. M. Tugan-Baranovs'kogo, 2004. – 261 s.

14. Sergeev V.I., Dorofeeva E.A. Terminologicheskie aspekty ponyatiya «ustoychivosti» tsepey postavok v fokuse logisticheskoy integratsii / V.I. Sergeev, E.A. Dorofeeva // Logistika i upravlenie tsepyami postavok. – 2010. – №3 – S. 8-27.

15. Kuzmenko Yu.G., Levina A.B., Shmidt A.V. Genezis i sovremennoe sostoyanie logisticheskoy integratsii v usloviyah globalizatsii ekonomiki / Yu.G. Kuzmenko, A.B. Levina, A.V. Shmidt // Vestnik Yuzhno-Uralskogo gosudarstvennogo universiteta. Seriya: Ekonomika i menedzhment. – 2014. – T. 8. – № 3. – S. 148-161.

16. Alkema V.G. Logistychna koncepciya v rozvytku ekonomichnoyi bezpeky suchasnyx mikroekonomichnyx sy'stem / V.G. Alkema // Naukovyj zhurnal «Logistychna: teoriya ta praktyka» Lucz'kogo nacional'nogo texnichnogo universytetu. – 2011. – #1. – S. 4-11.

17. Vende F.D. Osobennosti metodologicheskogo podhoda v upravlennii tsepyami postavok [Elektronnyy resurs] / F.D. Vende // Elektronnyy nauchnyy zhurnal «Avtomobil. Doroga. Infrastruktura». –

2015. – № 1(3) – Rezhim dostupu do zhurn.: www.adimadi.ru/index.php/madi/article/download/109/pdf_64 (data zvernennya: 03.09.2015).

18. Uvarov S.A. Strategicheskie aspektyi razvitiya tsepey postavok / S.A. Uvarov // Innovatsionnyie tehnologii v logistike i upravlenii tsepyami postavok: Sbornik nauchnyih statey; Izd-vo Es-Si-Em Konsalting – Moskva, 2015. – S. 73-80.

Рецензент: Ткаченко А.М., професор, доктор економічних наук, зав. кафедри менеджменту та фінансів ДВНЗ УДХТУ

10.09.2015

УДК 311.17:331.522-053.6(477)

Іриневич Юлія

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАТИСТИЧНОГО АНАЛІЗУ МОЛОДІЖНОГО РИНКУ ПРАЦІ В УКРАЇНІ

Метою статті є оцінка дієвості механізму інформаційного забезпечення статистичного аналізу молодіжного ринку праці. У статті досліджено сучасний стан та розвиток інформаційного забезпечення статистичного аналізу молодіжного ринку праці в Україні, здійснена характеристика форм звітності про робочі місця та їх рух. Охарактеризовано три методи одержання інформації стосовно стану ринку праці, у тому числі молодіжного ринку: метод фіксації стану ринку праці через безпосереднє звернення громадян до ланок державної служби зайнятості та звіти щодо певного кола показників як основний офіційний метод; метод шоквартального вибіркового обстеження домогосподарств з питань економічної активності, як індикативний метод; метод перевірок окремих питань, який проводиться органами державної служби зайнятості як планово, так і позапланово або за їх дорученням науковими чи іншими підрозділами, як уточнюючий контрольний метод. У статті також наведені переваги та недоліки цих методів.

Ключові слова: звітність, перепис, вибіркоче обстеження, молодіжний ринок праці, метод фіксації, контрольний метод.